

लोक सेवा आयोग
नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सर्भे समूह, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, अमिन पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-

सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग (Part I) :

सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण

(General Awareness and General Aptitude Test)

खण्ड (Section - A) : (१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१६ अङ्क)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरु
- 1.2 नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरु)
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय संगठन (सार्क र बिमस्टेक) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरु

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१४ अङ्क)

- 2.1 कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
  - 2.1.1 कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
  - 2.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरु
  - 2.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
  - 2.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
  - 2.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु
  - 2.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरु
  - 2.2.1 निजामती सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरु
  - 2.2.2 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, विदा, विभागीय सजाय र अवकाश
  - 2.2.3 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरु
- 2.3 सरकारी बजेट सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.4 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरु
- 2.5 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) : महत्व र आवश्यकता
- 2.6 सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.7 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

खण्ड (Section - B) : (१० प्रश्न× २ अङ्क = २० अङ्क)

3. सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test)

- 3.1 **शाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Verbal Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण (direction & distance sense test), तर्क विचार सम्बन्धी (logical reasoning), पत्तिक्रम (ranking order) आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.2 **संख्यात्मक अभिक्षमता परीक्षण (Numerical Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, मेट्रिक्स, अंकगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, अनुपात, औसत, समय र काम, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.3 **अशाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Non-Verbal/Abstract Aptitude Test) :** यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.4 **रजु गर्ने (Verification test) र फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test):** रजु गर्ने (Verification test) परीक्षणमा तथ्यांक, संख्या वा शाब्दिक सूचनालाई जाँच गर्ने वा त्रुटी पत्ता लगाउने अथवा समानता वा भिन्नता पत्ता लगाउने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test) मा शाब्दिक र संख्यात्मक फाइलिङ वस्तु वा प्रक्रियालाई वर्णमालाक्रम, संख्यात्मकक्रम वा कालक्रम अनुसार समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।
- 3.5 **निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) र विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test):** निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) परीक्षणमा दिइएको लिखित निर्देशनलाई हुबहु अनुसरण गरी समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन । विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test) मा शाब्दिक वा संख्यात्मक वा अशाब्दिक (चित्रात्मक) किसिमका विश्लेषणात्मक तार्किकता सम्बन्धी प्रश्नहरू समावेश हुनेछन ।

भाग (Part II) :-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - Knowledge)

(२५ प्रश्न× २ अङ्क = ५० अङ्क)

1. Surveying Methodology & Mapping

1.1. Introduction of Surveying

- 1.1.1. Basic Principles of Surveying
- 1.1.2. Definition of Terms Used in Surveying
- 1.1.3. Types of Scales and Construction of Graphical Scales
- 1.1.4. Linear & Angular Measurement
- 1.1.5. Bearing & Convergence
- 1.1.6. Types of Error and Correction
- 1.1.7. Accuracy & Tolerance

1.2. Chain Survey Introduction

- 1.2.1. Use of Chain Survey
- 1.2.2. Method of Chain Survey
- 1.2.3. Survey Line offset
- 1.2.4. Error and Adjustment
- 1.2.5. Obstacles in Chain Surveying

- 1.3. **Tachometric Survey**
  - 1.3.1. Introduction and its Use
  - 1.3.2. Advantage and Disadvantage
  - 1.3.3. Computation & Plotting
- 1.4. **Plane Table Survey**
  - 1.4.1. Introduction and Types of Plane Table
  - 1.4.2. Accessories - Telescopic Alidade and Its Use, Level, Spirit Level
  - 1.4.3. Application of Telescopic Alidade for Horizontal and Vertical Distances
  - 1.4.4. Methods - Radiation, Intersection, Resection and Traversing
  - 1.4.5. Errors and Correction in Plane Table Survey
  - 1.4.6. Mounting Paper
  - 1.4.7. Drafting Film
- 1.5. **Mapping**
  - 1.5.1. Definition, Elements and Classification of Map
  - 1.5.2. Map Preparation
  - 1.5.3. Use/Importance of Map
  - 1.5.4. Symbol: Types, Necessity, Properties
  - 1.5.5. Scale: Small, Medium & Large
  - 1.5.6. Legend & Marginal Information
  - 1.5.7. Reference System, Coordinate System: Geographical & Rectangular
  - 1.5.8. Grid System
  - 1.5.9. Sheet Numbering of Large Scale Maps
  - 1.5.10. Contour & its Properties
2. **Legislations, Cadastral Survey and Land Records**
  - 2.1. **Legislation (Acts, Rules, Directives, Circulars, SoP)**
    - 2.1.1. Land (Survey Measurement) Act, 2019
    - 2.1.2. Land (Survey Measurement) Rules, 2058
    - 2.1.3. Land Revenue Act, 2034 (Only Concerning Surveying and Mapping)
    - 2.1.4. Land Revenue Rules, 2036 (Only Concerning Surveying and Mapping)
    - 2.1.5. Departmental Directives, Circulars and Standard Operation Procedures (SoP) for Cadastral Survey and Land Registration
  - 2.2. **Cadastral Survey and Land Records**
    - 2.2.1. Introduction, Purpose, Importance and Methods of Cadastral Survey
    - 2.2.2. Preparation of Cadastral Maps and Preparation of Land Records
    - 2.2.3. Procedures of Preparing Land Records and Land Certificate
    - 2.2.4. Maintenance of Land Records, Updating Map and Land Register
    - 2.2.5. Land Record Management Using GIS/LIS, NeLIS and MeroKitta
3. **Mathematics and Instruments**
  - 3.1. **Mathematics (General)**
    - 3.1.1. Units & Conversion
    - 3.1.2. Fraction & Division
    - 3.1.3. Square & Square Root
    - 3.1.4. Percentage
    - 3.1.5. Measurement of Area
    - 3.1.6. Four Simple Rules in Algebra Simple Algebraic formulae
    - 3.1.7. Linear and Quadratic Equation
    - 3.1.8. Graphs of Straight Lines

लोक सेवा आयोग
नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सर्भे समूह, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, अमिन पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.1.9. Plane Geometrical Figures & Its Properties
- 3.1.10. Pythagoras Theorem
- 3.2. **Mathematics (Surveying)**
  - 3.2.1. Trigonometrical Function & Ratio
  - 3.2.2. Solution of Triangle
  - 3.2.3. Circular Measures
  - 3.2.4. Height & Distance
  - 3.2.5. Definition of Coordinates, Rectangular and Polar Coordinates
  - 3.2.6. Calculation of Distance in Two Dimensional Coordinate System
- 3.3. **Instruments & Its Maintenance**
  - 3.3.1. **Theodolite**
    - 3.3.1.1. Function
    - 3.3.1.2. Care & Maintenance
    - 3.3.1.3. Source of Error & its Adjustment
  - 3.3.2. **Level & its Types**
    - 3.3.2.1. Function
    - 3.3.2.2. Care & Maintenance
    - 3.3.2.3. Source of Error & its Adjustment
  - 3.3.3. **Total Station**
    - 3.3.3.1. Function
    - 3.3.3.2. Care & Maintenance
    - 3.3.3.3. Source of Error & Its Adjustment
    - 3.3.3.4. Data Download
  - 3.3.4. **Telescopic Alidade Function**
    - 3.3.4.1. Function - Use of H & V Scale, Distance Calculation
    - 3.3.4.2. Care & Maintenance
    - 3.3.4.3. Source of Error & its Adjustment
- 4. **Control Survey**
  - 4.1. **Compass Survey introduction**
    - 4.1.1. Magnet and its Properties
    - 4.1.2. Types of Compass
    - 4.1.3. Meridians and Bearing
    - 4.1.4. Types of Bearing
    - 4.1.5. Measurement of Bearing
    - 4.1.6. Correction to Magnetic Bearing
    - 4.1.7. Observation and Plotting
  - 4.2. **Traverse and Triangulation**
    - 4.2.1. Introduction
    - 4.2.2. Principles
    - 4.2.3. Importance and Use
    - 4.2.4. Classification
    - 4.2.5. Reconnaissance and Monumentation
    - 4.2.6. Observation and Field Check
    - 4.2.7. Preparation of Traverse/Triangulation Chart
    - 4.2.8. Computation and Adjustment
    - 4.2.9. Description Card (D-Card) – Importance and Use
    - 4.2.10. Signaling
    - 4.2.11. Triangulation Figure

लोक सेवा आयोग
नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सर्भे समूह, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, अमिन पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.2.12. Resection and Triangle Closing in Triangulation
- 4.3. **GNSS**
- 4.3.1. Different Types of GNSS – GPS, GLONASS, BeiDou, Galileo, QZSS, NavIC
- 4.3.2. Principle & Application of GNSS
- 4.3.3. Space Segment, Control Segment and User Segment
- 4.3.4. Description Card (D-Card) – Importance and Use
- 4.4. **Levelling**
- 4.4.1. Introduction
- 4.4.2. Principle
- 4.4.3. Types of Levelling
- 4.4.4. Mean Sea Level Data [MSL Data]
- 4.4.5. Bench Mark
- 4.4.6. Reduced Level
- 4.4.7. Relative Height
- 4.4.8. Field Procedure Reduction of Level
- 4.4.9. Rise and Fall Method
- 4.4.10. Height of Instrument Method
- 4.4.11. Sources of Error Precautions of Levelling
- 4.4.12. Computation and Adjustment
- 4.4.13. Description Card (D-Card) – Importance and Use

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	खण्ड	विषयवस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या × अङ्क
I	(A)	सामान्य ज्ञान (General Awareness)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	३०	१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३०
	(B)	सामान्य अभिक्रमता परीक्षण (General Aptitude Test)		२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
II	-	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based -knowledge)		५०	२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५०